

شعر خوانی در مکتب حقایق

۱	ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی	تا راهرو نباشی کی راهبر شوی
۲	در مکتب حقایق پیش ادیب عشق	هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی
۳	دست از مس وجود چو مردان ره بشوی	تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی
۴	خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد	آن که رسی به خویش که بی خواب و خور شوی
۵	گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد	بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی
۶	یک دم غریب بحر خدا شو گمان مبر	کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی
۷	از پای تا سرت همه نور خدا شود	در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی
۸	وجه خدا اگر شودت منظر نظر	زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی
۹	بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود	در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی
۱۰	گر در سرت هوای وصال است حافظا	باید که خاک درگاه اهل هنر شوی

شعر خوانی ای میهن

۱	تنیده یاد تو در تار و پودم میهن ای میهن	بود لبریز از عشقت وجودم میهن ای میهن
۲	تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی	فدای نام تو بود و نبودم میهن ای میهن
۳	به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم	به هر حالت که بودم با تو بودم، میهن، ای میهن
۴	اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار	به سوی تو بود روی سجودم، میهن، ای میهن
۵	به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید،	من این زیبازمین را آزمودم میهن ای میهن

شعر خوانی شکوه چشمان تو

۱	آه این سر بریده ماه است در پگاه	یا نه! سر بریده خورشید شامگاه؟
۲	خورشید بی حفاظ نشسته به روی خاک	یا ماه بی ملاحظه افتاده بین راه؟
۳	ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود	خورشید رفته است سر شب سراغ ماه
۴	حُسن شهادت از همه حسنی فراتر است	ای محسن شهید من! ای حُسن بی گناه!
۵	ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد	یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه
۶	شاهد نیاز نیست که در محضر آورند	در دادگاه عشق، رگ گردنت گواه
۷	دارد اسارت تو به زینب اشارتی	از اشتیاق کیست که چشمت کشیده راه؟
۸	از دوردست می رسد آیا کدام پیک	ای مُسلم شرف! به کجا می کنی نگاه؟
۹	لبریز زندگی است نفس های آخرت	آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه!
۱۰	یک کربلا شکوه به چشمت نهفته است	ای روضه مجسم گودال قتلگاه...

شعر خوانی صبح ستاره باران

۱	ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران	بیداری ستاره در چشم جویباران
۲	آینهی نگاهت پیوند صبح و ساحل	لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران
۳	بازا که در هوایت خاموشی جنونم	فریادها برانگیخت از سنگ کوه ساران
۴	ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز	کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران
۵	گفتی: "به روزگاران مهری نشسته" گفتم	"بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران"
۶	پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند	دیوار زندگی را زین گونه یادگاران
۷	وین نغمه ی محبت بعد از من و تو ماند	تا در زمانه باقی ست آواز باد و باران

تاریخ ادبیات

فصل	درس	شاعر، نویسنده، مترجم	آثار	توضیحات	
تعلیمی	یکم	حکیم سنایی غزنوی	«ملکا ذکر تو گویم»	—	
		سعدی	گلستان (نثر + نظم)	—	
	دوم	نصرالله منشی (مترجم)	کلیله و دمنه	—	
		پروین اعتصامی	دیوان اشعار	قطعه «مست و هشیار» از این کتاب است و طنزی شبیه حافظ دارد.	
بایداری	سوم	ابوالقاسم عارف قزوینی	دیوان اشعار	غزل «آزادی» از این کتاب است و جزء اشعار وطن پرستانه اوست که به سلطه بیگانگان و بیدادگری محمدعلی شاه اشاره دارد.	
		عیسی سلمانی لطف آبادی	روایت سنگرزازان ۲ (نثر)	—	
	پنجم	محمدتقی بهار (معروف به ملک الشعرا)	دیوان اشعار	 دیوان اشعار	وی در سال ۱۳۰۱ هجری شمسی، قصیده «دماوندیه» را سرود. در این سال به تحریک بیگانگان، هرج و مرج قلمی اجتماعی و هتاک‌ها در مطبوعات و آزار وطن خواهان و سستی کار دولت مرکزی بروز کرده بود. بهار این قصیده را با تأثیرپذیری از این معانی گفته است.
		احمد عربلو	قصه شیرین فرهاد (نثر)	—	
غنائی	ششم	مولوی (مولانا)	مثنوی معنوی (نظم) / فیه ما فیه (نثر)	—	
	هفتم	شهاب‌الدین سهروردی	فی حقیقه العشق (نثر)	—	
		عین القضاة همدانی	تمهیدات (نثر + نظم)	محسن	
		محمد رضا شفیعی کدکنی	مثل درخت در شب باران	تخلص: م. سرشک غزل «صبح ستاره باران» از کتاب «مثل درخت در شب باران» است.	
سفر و زندگی	هشتم	حاج میرزا حبیب خراسانی	غزل «کاووس کیانی»	این غزل «احتمالاً» از حاج میرزا حبیب خراسانی است.	
		محمد ابراهیم باستانی پاریزی	از پاریز تا پاریس (نثر)	—	
	نهم	عطار	تذکره الاولیا (نثر)	—	
		ویکتور هوگو	بینوایان	آخرین فیلسوف از سلسله حکمای بزرگ اسلام	
انقلاب	دهم	حاجی ملّا هادی اسرار	—	جمله «در کویر خدا حضور دارد» از یک نویسنده اهل رومانی است.	
		دکتر علی شریعتی	کویر «نثر»	—	
	یازدهم	محمد بهمن بیگی	بخارای من، ایل من (نثر)	—	
		شهاب‌الدین سهروردی	آواز پر جبرئیل	غزل «فصل شکوفایی» از این کتاب است.	
حماسی	دوازدهم	سلمان هراتی	دری به خانه خورشید (نظم)	تخلص: مهرداد اوستا	
		محمد رضا رحمانی	تیرانا (نثر)	—	
	سیزدهم	سید مهدی شجاعی	سانتاماریا (نثر)	—	
		مرتضی امیری اسفندقه	غزل «شکوه چشمان تو»	این شعر، درباره شهید محسن حججی است.	
داستانی	چهاردهم	سعدی	گلستان (نثر + نظم)	—	
		فردوسی	شاهنامه (نظم)	<ul style="list-style-type: none"> • کاووس ← شاه خیره‌سر کیانی • سیاوش ← فرزند کاووس • سودابه ← همسر کاووس شاه که عاشق سیاوش بود. 	
	شانزدهم	اخوان ثالث (ماث)	شعر خوان هشتم (از مجموعه در حیاط کوچک پاییز در زندان) (نظم)	قالب شعر خوان هشتم: نیمایی	
		ابوالقاسم لاهوتی	دیوان اشعار (نظم)	غزل «ای میهن» از این کتاب است.	
جهان	هفدهم	عطار	منطق الطیر (نظم)	داستان سیمرغ، در این کتاب است.	
		ظهیری سمرقندی	سندبادنامه (نثر)	—	
	هجدهم	رضا امیرخانی	ارمیا (نثر)	—	
		محمدعلی جمال‌زاده	کباب غاز (نثر)	—	
جهان	هجدهم	پابلو نرودا	هوا را از من بگیر، خنده‌ات را نه (نظم)	—	
		یوهان کریستف فریدریش شیلر	مسافر	—	
	هجدهم	شکسپیر	غزلواره‌ها (نظم)	—	
محسن آلفونس دوده		قصه‌های دوشنبه	مترجم عبدالحسین زرین کوب داستان «آخرین درس» از این کتاب است.		
		وحشی بافقی	شعر «لطف تو»	—	

واژه‌های تک املائی مهم پایه دوازدهم – امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۳

۱	آب قنات	۳۸	باد صبا	۷۵	تاللو و درخشش	۱۱۲	دیلاق و دراز
۲	آجر و ملاط	۳۹	باسق و بلند	۷۶	تلاوت و خواندن	۱۱۳	ذل و خواری
۳	آخته و برکشیده	۴۰	بحر و دریا	۷۷	تلف و تباه	۱۱۴	ذکر و یاد
۴	آزرم و حیا	۴۱	بذله و لطیفه	۷۸	تلقى و تعبیر	۱۱۵	ذله و درمانده
۵	آزگار و طولانی	۴۲	بر حسب و و مطابق	۷۹	التماس و تضرع	۱۱۶	ذی حیات و جاندار
۶	آبا و امتناع	۴۳	برزخ و دوزخ	۸۰	تموز و تیرماه	۱۱۷	ذی و صاحب
۷	آبته و شکوه	۴۴	بزم و ضیافت	۸۱	تنپوشه و لوله	۱۱۸	رجزخوانی
۸	اتاقکی محصور	۴۵	بساط تهویه	۸۲	ثلث سوم	۱۱۹	رزم و بزم
۹	اتراق و توقف	۴۶	بساط شطرنج	۸۳	ثمره و نتیجه	۱۲۰	رسا و بلیغ
۱۰	اثنا و میان	۴۷	بط و مرغابی	۸۴	ثنا و ستایش	۱۲۱	رعب انگیز و ترسناک
۱۱	احداث و ایجاد	۴۸	بطالت و کاهلی	۸۵	جناق (= جناغ) و سینه	۱۲۲	رمق و باقی مانده جان
۱۲	ادا و اطوار	۴۹	بغض و گریه	۸۶	جثه آدمی	۱۲۳	روضه و نوحه
۱۳	آرغند و قهرآلود	۵۰	بقولات و حبوبات	۸۷	چریغ و روشنایی	۱۲۴	زال و رستم
۱۴	ازل و ابتدا	۵۱	بلا معارض و بی رقیب	۸۸	حزین و غمگین	۱۲۵	زغال منقل
۱۵	ازل و ابد	۵۲	بهت و حیرت	۸۹	حشم و خدم	۱۲۶	زل زدن
۱۶	اساس و بنیان	۵۳	بیت الحزن و اندوه کده	۹۰	حفاظ و حصار	۱۲۷	زوال و فنا
۱۷	استبعاد و دوری	۵۴	بیغوله و ویرانه	۹۱	حقوق قضایی	۱۲۸	زوال و نابودی
۱۸	استدعا و درخواست	۵۵	پالیز و بوستان	۹۲	حکیم اسرار	۱۲۹	زیور و زینت
۱۹	استغنا و بی‌نیازی	۵۶	تأسف و حسرت	۹۳	حلیه و زینت	۱۳۰	ساطور و چاقو
۲۰	استیصال و درماندگی	۵۷	تأمل و اندیشه	۹۴	حواله پول	۱۳۱	سپاس‌گزاری و آفرین
۲۱	اسرار و رازها	۵۸	تحریر و کتابت	۹۵	حوزه علمیه	۱۳۲	سپاس‌گزاری و تشکر
۲۲	اسیر و گرفتار	۵۹	تحفه و هدیه	۹۶	حیات علمی	۱۳۳	ستبر و ضخیم
۲۳	اصرار و پافشاری	۶۰	تحلیل و تجزیه	۹۷	حیات و زندگی	۱۳۴	سجایا و خلق و خو
۲۴	اعانت و یاری	۶۱	تداعی و یادآوری	۹۸		۱۳۵	سراغ و جست و جو
۲۵	اعراض از گناه	۶۲	ترسیم و نقاشی	۹۹		۱۳۶	سفر و سیاحت
۲۶	اعراض و روگردانی	۶۳	ترقی عدلیه	۱۰۰	حیث و وجه	۱۳۷	سفله و پست
۲۷	افسار و عنان	۶۴	تریاق و پادزهر	۱۰۱	حیثیت و اعتبار	۱۳۸	سلاح جنگی
۲۸	اقلیم و سرزمین	۶۵	تصدیق و مدرک	۱۰۲	حیله و تزویر	۱۳۹	سلاح و اسلحه
۲۹	اکتفا و بسنده	۶۶	تصنعی و ساختگی	۱۰۳	خدمت‌گزاری صادقانه	۱۴۰	سماق مکیدن
۳۰	امان و آتن	۶۷	تضرع و زاری	۱۰۴	خرد و کوچک	۱۴۱	سنا و روشنایی
۳۱	انابت و توبه	۶۸	تعدی و تطاول	۱۰۵	خوار و حقیر	۱۴۲	سنایی غزنوی
۳۲	انبساط و خودمانی شدن	۶۹	تعقیب و گریز	۱۰۶	خواسته‌ها و علایق	۱۴۳	سور و جشن
۳۳	انضمام و پیوست	۷۰	تعویق و اهمال	۱۰۷	خوان و سفره	۱۴۴	سورت و شدت
۳۴	اهتزاز درفش	۷۱	تفرید و تجرید	۱۰۸	داروغه و نگهبان	۱۴۵	سیر و سلوک
۳۵	اهتمام و تلاش	۷۲	تقصیر و کوتاهی	۱۰۹	داعیه و ادعا	۱۴۶	سیمین و نقره‌ای
۳۶	ایثار و ترجیح	۷۳	تکبیرة الاحرام	۱۱۰	دزری ازل	۱۴۷	ستور و حیوان
۳۷	ایل و عشیره	۷۴	تل خاک	۱۱۱	دریای معلق	۱۴۸	شیخ و سایه

واژه‌های تک املایی مهم پایه دوازدهم – امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۳

۱۴۹	شبه و مانند	۱۸۷	گرامت و تاوان	۲۲۶	گفتار نغز	۲۶۵	معهود و وعده داده شده
۱۵۰	شاه هاموران	۱۸۸	غربت زندان	۲۲۷	گل سمن (یاسمن)	۲۶۶	مغلوب و شکست خورده
۱۵۱	شمشیر و سنان	۱۸۹	غربت و بیگانگی	۲۲۸	گل و خار	۲۶۷	مفرح و شادی بخش
۱۵۲	شهد فایق	۱۹۰	غربت و دوری	۲۲۹	گهر و گزند	۲۶۸	مقهور و شکست خورده
۱۵۳	صحت و سقم	۱۹۱	غرس و کاشتن	۲۳۰	لاهوت و ناسوت	۲۶۹	ملجأ و مأوا
۱۵۴	صحیفه و کتاب	۱۹۲	غرفه و اتاق	۲۳۱	لایق و سزاوار	۲۷۰	منسوب و نسبت داده شده
۱۵۵	صخره و سنگ	۱۹۳	غریب و بیگانه	۲۳۲	لوله و تنبوشه	۲۷۱	منسوب و وابسته
۱۵۶	صدر و بالای مجلس	۱۹۴	فرسودگان آفتاب زده	۲۳۳	مار غاشیه	۲۷۲	منقلب و دگرگون
۱۵۷	صریح و واضح	۱۹۶	غریب و عجیب	۲۳۴	مأمور و امر شده	۲۷۳	مهابت و عظمت
۱۵۸	صفوت و برگزیده	۱۹۷	غلغله و مهممه	۲۳۵	مأمور و فرمانبر	۲۷۴	مهد زمین
۱۵۹	صله ارحام	۱۹۸	غلیبان درونی	۲۳۶	مباهات و افتخار	۲۷۵	مهد و گهواره
۱۶۰	صواب و درست	۱۹۹	غول بی شاخ و دم	۲۳۷	مبهوت و متحیر	۲۷۶	مواهب خداداد
۱۶۱	ضایع و تباه	۲۰۰	فراغت و آسودگی	۲۳۸	متأثر و اندوهگین	۲۷۷	نامه و عریضه
۱۶۲	ضجه و ناله	۲۰۱	فراق و جدایی	۲۳۹	متفرعات و متعلقات	۲۷۸	ناهار و غذا
۱۶۳	طاق ضربی	۲۰۲	شرحه شرحه و پاره شده	۲۴۰	متنبه و هوشیار	۲۷۹	نثر و نظم
۱۶۴	طاق و رواق	۲۰۳	فرسخ و مسافت	۲۴۱	مجدوب و شبیفته	۲۸۰	نزاع و مخاصمت
۱۶۵	طاق و فرد	۲۰۴	فرض و واجب	۲۴۲	محدود و منحصر	۲۸۱	نشاط و اندوه
۱۶۶	طالب و خواستار	۲۰۵	فضای قهوه خانه	۲۴۳	محراب مسجد	۲۸۲	نشئه و سرخوشی
۱۶۷	طاير قدس	۲۰۶	فضل و بخشش	۲۴۴	محصور و گرفتار	۲۸۳	
۱۶۸	طبق و سینی	۲۰۷	قاب و طبق	۲۴۵	محضر و دادگاه	۲۸۴	نصب و بهره
۱۶۹	طیلسان و ردا	۲۰۸	قاش زین	۲۴۶	محظور و مانع	۲۸۵	نواحی و اطراف
۱۷۰	عار و تنگ	۲۰۹	قالب و پیکر	۲۴۷	محظوظ و بهره‌ور	۲۸۶	نواحی و مناطق
۱۷۱	عاکف و گوشه نشین	۲۱۰	قالب و محتوا	۲۴۸	محنت و تعب	۲۸۷	هاضمه و گوارش
۱۷۲	عتاب و تندی	۲۱۱	قدر و ارزش	۲۴۹	محنت و رنج	۲۸۸	هاموران
۱۷۳	عتاب و طعنه	۲۱۲	قدر و اندازه	۲۵۰	مخلفات غذا	۲۸۹	هتاک و پرده دری
۱۷۴	عرض سخن	۲۱۳	قدغن و ممنوع	۲۵۱	مرهم و ضماد	۲۹۰	هریوه و سیستانی
۱۷۵	عرضه و ارائه	۲۱۴	قرائت و تلاوت	۲۵۲	مستغرق و حیران	۲۹۱	هضم و تحلیل
۱۷۶	عزیمت و حرکت کردن	۲۱۵	قرب و نزدیکی	۲۵۳	مستغرق و غرق شده	۲۹۲	غو و فریاد
۱۷۷	عصاره و شیره	۲۱۶	قریب و نزدیک	۲۵۴	مستمع و شنونده	۲۹۳	هول و هراس
۱۷۸	عطر الهام	۲۱۷	قصه و داستان	۲۵۶	مستور و پنهان	۲۹۴	هول و وحشت
۱۷۹	عظیم و بزرگ	۲۱۸	قصور و کوتاهی	۲۵۷	مسرور و مشعوف	۲۹۵	هویدا و آشکار
۱۸۰	عفاف و پاک دامنی	۲۱۹	قضا و قدر	۲۵۸	مشایعت و همراهی	۲۹۶	هیون و اسب
۱۸۱	عمارت و ساختمان	۲۲۰	قندیل پروین	۲۵۹	مُصر و پافشاری کننده	۲۹۷	واصف و توصیف کننده
۱۸۲	عیار و سنجش	۲۲۱	قول و سخن	۲۶۰	مضغ و جویدن	۲۹۸	وثیقه و عهدنامه
۱۸۳	غالب و مسلط	۲۲۲	کربت و اندوه	۲۶۱	مطاع و فرمانروا	۲۹۹	وصل و رسیدن
۱۸۴	غایت و نهایت	۲۲۳	کمند شصت خم	۲۶۲	مطبوع و دلخواه	۳۰۰	وقاحت و بی حیایی
۱۸۵	غایی و نهایی	۲۲۴	گذاشتن و قرار دادن	۲۶۳	معبر و گذر	۳۰۱	وقار و متانت
۱۸۶	غدر و خیانت	۲۲۵	گزاردن و به جا آوردن	۲۶۴	معکوس و برعکس	۳۰۲	یغما و غارت

واژه‌های هم‌آوا سال دوازدهم - ۱۴۰۴

- ۱- خاست (بلند شدن) خواست (اراد)
- ۲- رسا (بلیغ) رشا (سکون)
- ۳- غریب (دور/عجیب) قریب (نزدیک)
- ۴- معمور (آباد) مأمور (نظامبر)
- ۵- مقلوب (جابجاشده) مغلوب (شدت خورد)
- ۶- نوای (ناصیحا) نواهی (کارهای بد)
- ۷- هیات (زینتی) حیات (مجموعه خانه)
- ۸- گزاردن (مترادف است) گزاردن (اداکردن)
- ۹- منسوب (نسبت داده شده) منسوب (عائمه)
- ۱۰- خُرد (نویس) خُور (شاول)
- ۱۱- دشت (انگشت) نصت (بهره)
- ۱۲- صرا (اوج) صرا (مانع)
- ۱۳- عمارت (حافظان) امارت (نظام‌زایی)
- ۱۴- طالب (بیلر) غالب (پیروز)
- ۱۵- قدر (ارزش) عذر (مردود)
- ۱۶- نفع (سلسل) نفع (خوب)
- ۱۷- مضم (نوازش) حزم (دوران‌دین)
- ۱۸- مقابله (سرنوشت) غزا (مبدأ) غذا (خوراک)
- ۱۹- سفر (سازت) سفر (ماه)
- ۲۰- زمان (دوره) ضمان (به‌نگه رفتن)
- ۲۱- حار (تبع) حور (حقیر)
- ۲۲- راه (میر) راع (شراب)
- ۲۳- حول (ترس) حول (پیرامون)
- ۲۴- مثال (تاریخ) مثال (روشنایی)
- ۲۵- خان (ارشد) خوان (نغمه)
- ۲۶- فضا (جو) فضا (بن مضارع افزودن)
- ۲۷- خصم (پیروز) نشر (متن)
- ۲۸- فضا (برای) بصر (دریغ)
- ۲۹- صبا (باد) صبا (ملک - شو)
- ۳۰- قربت (ترس) غربت (دور)
- ۳۱- تأمل (انزیه) تعم (کارکردن)
- ۳۲- عیار (سنگین) ایار (ماه روی)
- ۳۳- زال (پیر رستم) مثال (گواه)
- ۳۴- طاق (افزودن) تاق (درخت)
- ۳۵- تمن (ارزش) تمن (اهل)
- ۳۶- حوزه (بفین) حوض (حوض)
- ۳۷- متور (پوشیده) مطور (نویسه)
- ۳۸- زن (خانم) زن (امکان)
- ۳۹- سوراخ (صورت) سوراخ (بوق)
- ۴۰- زل (نقطه فیه) دل (خواری)

- ۴۲۔ اسیر (نرمند) عصیر (افشره)
۴۳۔ متبوع (پیروں شد) مطبوع (جلپ شد)
۴۴۔ خویش (خورد و آموام) خنیش (ماواکن)
۴۵۔ عار (عیب) آرا (بن سفیرع آوردن)

- ۴۱۔ اسان (بنیاد) اثاث (لواری حیات)
۴۲۔ ستور (میوان) مطور (اصح مطر)
۴۳۔ قوه (قدرت) غوه (لغوه)
۴۴۔ صواب (درست) ثواب (پاداش)
۴۵۔ قاضی (حاکم) مخازی (مخلج و بنیاز)